

PRIVATAUS NEKILNOJAMOJO TURTO KOMPENSAVIMAS IŠ LIETUVOS FONDO

DUK

APIE PROGRAMĄ

Nuo 1991 m. Lietuvos Respublikoje buvo priimta eilė įstatymų, reglamentuojančių totalitarinių režimų okupacijos laikotarpiu nacionalizuoto ar kitaip neteisėtai nusavinto privataus nekilnojamojo turto restituciją. Šių įstatymų pagrindu pretendentų gauti kompensaciją tinkamumas priklausė nuo dabartinės Lietuvos Respublikos pilietybės ir iš esmės neįtraukė daugumos Holokaustą išgyvenusių asmenų ir jų šeimų, kurie nebegyveno Lietuvoje. Reaguodama į tai, Lietuvos Respublika neseniai, 2023 m. sausio 1 d., pakeitė Lietuvos Respublikos Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymą Nr. XI-1470 (toliau – Įstatymas), siekdama sušvelninti kai kurias istorines neteisėtas, kurias Holokausto aukoms sukėlė ribojantys, sudėtingi ir besikeičiantys pilietybės įstatymai. Įstatymu Lietuvos Respublika įsipareigojo mokėti vienkartinę simbolinę išmoką reikalavimus atitinkantiems Lietuvos žydams ar jų įpėdiniams, kurių turtas nebuvo grąžintas galiojančių restitucijos teisės aktų kontekste. Šiam tikslui įgyvendinti Lietuvos Respublika, vadovaudamasi Įstatymu, skyrė 5-10 mln. eurų. Geros valios fondas (GVF) buvo paskirtas kaip subjektas, atsakingas už lėšų administravimą ir lėšų paskirstymą reikalavimus atitinkantiems pareiškėjams.

Tikslią sumą, kuri bus paskirstyta kiekvienam asmeniui, bus galima apskaičiuoti tik tada, kai bus nustatytas bendras patvirtintų pareiškėjų skaičius.

TINKAMUMAS

1) Kokie pareiškėjai yra tinkami gauti kompensaciją?

Žemiau išvardyti asmenys yra tinkami pareiškėjai:

- Turto savininkai, kurie apibrėžiami kaip:
 - a. Žydų kilmės asmenys, kurie gyveno Lietuvoje bet kuriuo metu iki 1945 m. gegužės 8 d.; ir
 - b. Kuriems priklausė turtas, kuris buvo nacionalizuotas ar kitaip neteisėtai nusavintas totalitarinių režimų okupacijų metais laikotarpiu nuo 1940 m. birželio 15 d. iki 1990 m. kovo 10 d.; ir
 - c. Kurie neturėjo teisiųjų galimybių atkurti turtinių teisių pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, nes jie nebuvo Lietuvos Respublikos piliečiai laikotarpiu nuo 1991 m. birželio 18 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d.
- Turto savininkų paveldėtojai:
 - a. Kai jau nebėra turto savininko, turto savininko sutuoktinis ar vaikai (įvaikiai) gali teikti prašymą, o tais atvejais, kai jie yra mirę, turto savininko anūakai ar anūakų sutuoktiniai gali teikti prašymą.
 - b. Prašymus taip pat gali teikti turto savininko testamente nurodyti paveldėtojai, o tais atvejais, kai jie yra mirę, prašymus gali teikti jų sutuoktiniai, vaikai (įvaikiai), anūakai ar anūakų sutuoktiniai.

2) Koks turtas yra tinkamas gauti kompensaciją?

Žemiau išvardytos nekilnojamojo turto rūšys yra tinkamos gauti simbolinę kompensaciją:

- Ūkiniais ir komerciniais tikslais naudojami statiniai kartu su jų priklausiniais.
- Gyvenamieji namai kartu su jų priklausiniais.
- Butai kartu su jų priklausiniais.

Žemė nėra tinkama gauti šią simbolinę kompensaciją.

3) Manau, kad esu tinkamas pareiškėjas, ar man reikėtų teikti paraišką?

Paraiškas raginame teikti visus, kurie mano, kad atitinka tinkamumo kriterijus.

PARAIŠKŲ TEIKIMO PROCESAS

4) Ar man reikia užpildyti paraišką ir kur galiu rasti paraiškos formą?

Taip, norint gauti kompensaciją, privaloma užpildyti paraiškos formą. Geros valios fondas atsiųs paraiškos formas potencialiai tinkamiems pareiškėjams. Jeigu manote, kad atitinkate pareiškėjo tinkamumo kriterijus, taip pat galite apsilankyti Geros valios fondo internetinėje svetainėje <https://gvf.lt/>, kur galite užpildyti arba parsisiųsti paraiškos formą.

5) Paštu gavau daugiau nei vieną paraiškos formą. Ką tai reiškia?

Jei gavote daugiau nei vieną paraiškos formą ir jos yra identiškos, užpildykite ir pateikti tik vieną paraišką, o kitas ignoruokite.

6) Ar prie paraiškos pridedami dokumentai turi būti išversti?

Paraiškos formos yra lietuvių ir anglų kalbomis, jas pildyti galima lietuvių arba anglų kalbomis. Visi prie paraiškos pridedami dokumentai užsienio kalba turi būti išversti į lietuvių arba anglų kalbas.

7) Ar mano paraiška turi būti patvirtinta?

Paraiškos, pateikiamos paštu ar faksu, privalo būti pasirašytos tuo pačiu metu, kai jos yra tvirtinamos Lietuvos konsulate (Lietuvos Respublikos konsuliniai pareigūnai tik liudija parašo dokumente tikrumą), banke, notaro biure, žydų socialinių paslaugų agentūroje, turinčioje antspaudą, miesto rotušėje (Europoje) ar Izraelio valstybės valdžios įstaigoje. Paraiškos, pateikiamos internetu, turi būti pasirašytos elektroniniu parašu.

8) Jei esu įgaliotas atstovas, ar galiu pasirašyti ir pateikti paraišką pareiškėjo vardu?

Jei pareiškėjas negali pasirašyti paraiškos formos, jo vardu gali pasirašyti jo/jos įgaliotas asmuo, o prie šio prašymo turi būti pridėta įgaliojimo fotokopija.

9) Kaip galiu pateikti paraišką?

Paraiškos gali būti pateikiamos internetu arba išsiunčiamos paštu, faksu arba el. paštu. Pasirinkite vieną iš siuntimo būdų:

Internetinė forma	Pareiškėjai internetinę paraiškos formą gali užpildyti ir pateikti GVF internetinėje svetainėje: https://gvf.lt/vienkartinio-mokejimo-paraiska/
Paštas:	VšĮ " Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą disponavimo fondas" Pylimo g. 4, LT-01117 Vilnius
Faksas:	+37052075798
El. paštas:	Paraiškos, pasirašytos saugiu elektroniniu parašu, gali būti pateikiamos GVF elektroniniu paštu rolandas@gvf.lt arba natalija@gvf.lt .

10) Ar yra paraiškos pateikimo terminas?

Paraiškos pateikimo terminas yra 2023 m. gruodžio 31 d. Paraiškos, gautos po šio termino, nebus svarstomos jokiais aplinkybėmis.

11) Jau pateikiau paraišką, bet dar radau aktualių dokumentų. Ar jau per vėlu juos pateikti ir atnaujinti paraišką?

Jei tam tikri dokumentai yra randami po 2023 m. gruodžio 31 d., yra galimybė paraišką jais papildyti (pasikonsultavus su GVF) net ir po paraiškų pateikimo termino.

SIMBOLINĖ KOMPENSACIJA

12) Kokią pinigų sumą gausiu?

Įstatymu Lietuvos Respublika įsipareigojo mokėti vienkartinę simbolinę išmoką reikalavimus atitinkantiems Lietuvos žydams ar jų įpėdiniams, kurių turtas nebuvo grąžintas galiojančių restitucijos teisės aktų kontekste. Šiam tikslui įgyvendinti Lietuvos Respublika, vadovaudamasi Įstatymu, skyrė 5-10 mln. eurų.

Už vieno savininko visus neteisėtai nusavintus nekilnojamojo turto objektus bendrai skiriama viena piniginės kompensacijos suma, kuri nepriklauso nuo nekilnojamojo turto vertės. Tikslią sumą, kuri bus paskirstyta kiekvienam asmeniui, bus galima apskaičiuoti tik tada, kai bus nustatytas bendras patvirtintų pareiškėjų skaičius.

13) Lietuvoje turiu keletą nekilnojamojo turto objektų. Ar už juos gausiu kelis kompensacijos mokėjimus?

Pagal įstatymą, keli kompensaciniai mokėjimai nėra galimi. Viena simbolinės kompensacijos suma yra išmokama už visus reikalavimus atitinkančius nekilnojamojo turto objektus, kurie priklausė turto savininkui ir nuo kurių vertės nepriklauso išmokamos sumos dydis.

14) Kas bus tuo atveju, jeigu nekilnojamasis turtas priklausė keliems asmenims? Ar mes visi gausime kompensaciją?

Tuo atveju, kai nekilnojamasis turtas priklausė daugiau negu vienam turto savininkui, viena simbolinės kompensacijos už šį turtą suma yra pasidalinama tarp reikalavimus atitinkančių pareiškėjų.

15) Kas bus tuo atveju, jeigu keli paveldėtojai pateiks paraiškas dėl to pačio nekilnojamojo turto? Ar mes visi gausime kompensaciją?

Tu atveju, kai keli paveldėtojai pateikia paraiškas dėl to pačio nekilnojamojo turto, viena simbolinės kompensacijos už šį turtą suma yra pasidalinama tarp reikalavimus atitinkančių pareiškėjų.

16) Ar kompensacijos išmokėjimą man gali atsiųsti čekiu?

Ne, čekiai nebus siunčiami. Privalote turėti banko sąskaitą, atidarytą Jūsų vardu.

17) Ar reikalingi mano banko duomenys?

Taip, kompensacijos išmokėjimas bus pervestas į Jūsų banko sąskaitą. Banko duomenis turite nurodyti paraiškos formoje.

18) Pateikiau paraišką dėl kompensacijos, bet dar negavau pinigų.

Simbolinės kompensacijos išmokėjimai bus išmokėti reikalavimus atitinkantiems pareiškėjams iki 2025 m. liepos 1 d. Užtikriname, kad GVF kruopščiai dirba, kad laiku apdorotų visas paraiškas. Kai bus priimtas sprendimas, Jums bus pranešta apie jūsų paraiškos rezultatus.

19) Kas bus tuo atveju, jei reikalavimus atitinkantis pareiškėjas pateikia paraišką, bet miršta iki kol yra išmokama kompensacija?

Jei paraišką pateikęs reikalavimus atitinkantis turto savininkas ar jo paveldėtojas miršta iki kol yra išmokama kompensacija, jo/jos sutuoktinis (-ė) turi teisę gauti kompensaciją. Jei nėra sutuoktinių, teisę gauti kompensaciją turi vaikai. Kiti paveldėtojai teisės gauti kompensaciją neturi. Sutuoktiniai ir vaikai turi kreiptis į GVF.

20) Ar kompensacijos išmokos yra apmokestinamos mokesčiais?

Vienkartinė išmoka gali būti apmokestinama ir gali turėti įtakos jūsų galimybėms gauti arba išlaikyti valstybės paramą. Jūs privalote patikrinti, ar šis mokėjimas yra apmokestinamas ir ar jis turės įtakos valstybės išmokoms ar pagalbai. GVF nebus atsakinga už prarastą statusą, išmokas ar pajamas, atsiradusias dėl to, kad sutikote gauti šią vienkartinę kompensaciją.

BENDRI KLAUSIMAI

21) Į ką galiu kreiptis, jei turiu klausimų?

Jei turite klausimų, galite kreiptis šiais kontaktais: tel.nr. +370 5 261 12 59, arba el. paštu rolandas@gvf.lt arba natalija@gvf.lt.

22) Ar man reikalingas advokatas?

Norint pateikti paraišką advokatas Jums nėra reikalingas.

23) Ar yra mokestis už paraiškos gavimą ir pildymą?

Jums nereikia niekam mokėti už paraiškos formą ir Jums nereikia gauti pagalbos užpildant ir (arba) pateikiant paraiškos formą.

24) Ką daryti tuo atveju, jeigu mano paraiška yra atmetama?

GVF vykdys nepriklausomą apeliacijų procesą. Jei gavote paraiškos atmetimo laišką, vadovaukitės jame pateiktomis instrukcijomis.